

Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi Akademik Başarısının Mezuniyet Sonrası Akademik Başarıyla İlişkisi

The Relationship Between Academic Success in Undergraduate Medical Education and Post-Graduate Academic Success

Işıl İrem Budakoğlu¹

Orcid: 0000-0003-1517-3169

Özlem Coşkun¹

Orcid: 0000-0001-8800-4433

Gözde Savaş²

Orcid: 0000-0003-2274-6586

Burcu Küçük Biçer¹

Orcid: 0000-0002-5615-264X

Yavuz Selim Kıyak¹

Orcid: 0000-0002-5026-3234

¹Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara, Türkiye

²Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara, Türkiye

Sorumlu Yazar:

Gözde Savaş

E-posta:

drgozdesavas@gmail.com

Anahtar Sözcükler:

Tıp eğitimi, Akademik başarı,
Mezuniyet sonrası, Mezuniyet
öncesi, Yordama geçerliliği

Keywords:

Medical education, Academic
achievement, Post-Graduate,
Undergraduate, Predictive validity

Gönderilme Tarihi / Submitted:

09.10.2024

Kabul Tarihi / Accepted:

06.03.2025

Künye:

Budakoğlu İ., Coşkun Ö., Savaş G,
Biçer BK, Kıyak YS. Mezuniyet Öncesi
Tıp Eğitimi Akademik Başarısının
Mezuniyet Sonrası Akademik
Başarıyla İlişkisi. Tıp Eğitimi Dünyası,
2025;24(72):81-89

Özet

Amaç: Tıp eğitiminde mezuniyet öncesi akademik başarının mezuniyet sonrası akademik başarıya etkisi halen cevaplanmamış ve merak uyandıran bir konudur. Mezuniyet öncesi bilgi düzeyi ile mezuniyet sonrası akademik başarı arasında zayıf bir ilişki saptanırken klinik performans değerlendirmeye alındığında ise daha anlamlı ilişki düzeyi saptanmaktadır. Ancak mevcut çalışmaların heterojen olması, farklı değerlendirme kriterlerinin kullanılması nedeniyle bu konuda kesin bir yargıya varılması mümkün olmamaktadır. Bu çalışmada tıp fakültesi öğrencilerinin mezuniyet öncesi akademik başarılarının, mezuniyet sonrası akademik başarılarını yordama geçerliliğinin araştırılması amaçlandı.

Yöntem: Kesitsel tipteki araştırmaya Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni herhangi bir tarihte bitirmiş ve 2021 yılında Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi'nin herhangi bir bölümünde mezuniyet sonrası tıp eğitimi alan 124 katılımcı dahil edildi. Katılımcıların mezuniyet öncesi akademik performansları mezuniyet başarı puanı ve Tıpta Uzmanlık Sınavı (TUS) puanı ile; mezuniyet sonrası akademik başarıları ise yeterlilik sınav puanı, nesnel yapılandırılmış klinik sınav puanı (NYKS) ve Mesleki Yeterlilik Değerlendirme Formu (MYDF) kullanılarak değerlendirildi. MYDF, 8 bölümden ve 40 sorudan oluşmakta ve medikal bilgi, hasta bakımı, profesyonellik, insanlarla iletişim yeteneği, uygulamaya dayalı öğrenme ve geliştirme, görev bilinci,

araştırma yeteneği, kişisel özellikler alt bölümlerini içermekte olup Cronbach alfa katsayısı 0.9740 olarak hesaplandı. Kategorik değişkenler sayı ve yüzde ile; sürekli değişkenler aritmetik ortalama, standart sapma ile gösterildi. İstatistiksel analizde frekans dağılımları, t-testi, ANOVA, ki-kare testi ve Spearman korelasyon analizi kullanıldı. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak kabul edildi.

Bulgular: Uzmanlık öğrencilerinin mezuniyet puan ortalaması 2.9 ± 0.3 ; MYDF puan ortalaması 131.15 ± 27.3 idi. Tıp fakültesi mezuniyet puanları ile MYDF puanları ($r:0.186$, $p=0.003$) ve TUS puanları arasında ($r:0.25$, $p<0.001$) pozitif yönde zayıf anlamlı korelasyon saptandı.

Sonuç: Tıp eğitiminde mezuniyet öncesi akademik başarı, mezuniyet sonrası akademik başarı açısından fikir vericidir. Mezuniyet sonrası tıp eğitiminde akademik başarının global olarak kabul gören tanımı henüz yapılmamış olsa da akademik başarı değerlendirmesi yapılırken tüm yetkinlik alanlarının göz önüne alınması ve kapsayıcı bir değerlendirme yapılmasına dikkat edilmelidir.

Abstract

Background: The impact of undergraduate academic success on post-graduate academic success in medical education remains an unanswered and intriguing question. While a weak relationship has been identified between undergraduate knowledge levels and post-graduate academic success, a more significant correlation emerges when clinical performance is considered. However, due to the heterogeneity of existing studies and varying evaluation criteria, it is impossible to make a definitive judgment on this issue. This study aims to investigate the predictive validity of undergraduate academic success in relation to post-graduate academic success among medical students.

Methods: This cross-sectional study included 124 participants who graduated from Gazi University Faculty of Medicine at various times and pursued post-graduate medical education in 2021. Participants' pre-graduate academic performance was assessed using their graduation scores and Medical Specialty Examination (TUS) scores. In contrast, post-graduate academic success was

evaluated based on competence exam score, objective structured clinical exam (NYKS) score and Professional Competence Evaluation Form (MYDF). The MYDF consists of 8 sections with 40 questions, covering medical knowledge, patient care, professionalism, interpersonal communication skills, practice-based learning and improvement, duty awareness, research skills, and personal characteristics, with a Cronbach's alpha coefficient of 0.974. Categorical variables were expressed as numbers and percentages, while continuous variables were presented as means and standard deviations. Statistical analyses included frequency distributions, t-tests, ANOVA, chi-square tests, and Spearman correlation analysis, with a significance level set at $p<0.05$.

Results: The average graduation score of the residents was 2.9 ± 0.3 ; the average MYDF score was 131.15 ± 27.3 . A weak positive correlation was found between medical school graduation scores and MYDF scores ($r:0.186$, $p=0.003$) and between graduation scores and TUS scores ($r:0.25$, $p<0.001$).

Conclusions: Undergraduate academic success offers insights into post-graduate academic achievement in medical education. Although a globally accepted definition of post-graduate academic success has yet to be established, it is crucial to consider all competency areas in academic evaluations and to conduct comprehensive assessments.

GİRİŞ

Akademik başarı, bir öğrencinin, öğretmenin veya kurumun planlanan eğitim hedeflerine ulaşma derecesi olarak tanımlanabilir. Zekâ, yetenek, bireysel ve ailesel nitelikler, mezun olunan veya eğitim alınan kurumun özellikleri, çalışma alışkanlıkları gibi pek çok faktör ile ilişkilidir (1,2). Bireyin hayatında kişisel ve sosyal düzeyde önemli etkileri olan akademik başarının nasıl değerlendirileceği/ölçüleceğinin belirlenmesi önem kazanmaktadır. Tıp eğitimi dinamik ve karmaşık bir süreç olup; mezun olan hekimlerden bilgi, beceri ve tutum düzeylerinde pek çok yetkinliğe sahip olması beklenmektedir (3-5). Mezuniyet sonrası eğitim sürecinde akademik başarının evrensel bir tanımı henüz yapılmamıştır. Akademik başarı uzmanlık eğitimi alınan kuruma ve bilim

dalına göre farklılık göstermektedir. Bu bağlamda mezuniyet sonrası akademik başarıyı tanımlamaya yönelik değerlendirme araçları geliştirmeye yönelik çalışmalar yapılsa da genel kabul gören objektif bir kriter oluşturulamamıştır (6,7,8). Mezuniyet öncesi akademik başarının mezuniyet sonrası akademik başarı ile ilişkisini değerlendiren çalışmalarda çelişkili sonuçlara ulaşılmıştır. Mezuniyet öncesi bilgi düzeyi ile mezuniyet sonrası akademik başarı arasında zayıf bir ilişki saptanırken klinik performans değerlendirmeye alındığında ise daha anlamlı ilişki düzeyi saptanmaktadır. Ancak mevcut çalışmaların heterojen olması, farklı değerlendirme kriterlerinin kullanılması nedeniyle bu konuda kesin bir yargıya varılması mümkün olmamaktadır (9-13). Bu bağlamda mevcut çalışmamız ile tıp fakültesi öğrencilerinin mezuniyet öncesi akademik başarılarının, mezuniyet sonrası akademik başarılarını yordama geçerliliğinin araştırılması amaçlandı.

GEREÇ VE YÖNTEM

Kesitsel tipteki araştırmaya Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi (GÜTF)'ni herhangi bir tarihte bitirmiş olup, 2021 yılında GÜTF'nin herhangi bir bölümünde uzmanlık eğitimi alan hekimlerin dahil edilmesi planlandı. Bu kapsamda araştırmamızın veri toplama döneminde var olan 127 uzmanlık eğitimi öğrencisinden çalışmaya katılmayı kabul eden ve tüm verilerine ulaşılabilen 124 uzmanlık eğitimi öğrencisi çalışmaya dahil edildi. Katılımcıların mezuniyet öncesi akademik başarıları, mezuniyet başarı puanı ve TUS (Tıpta Uzmanlık Sınavı) puanı ile; mezuniyet sonrası akademik başarıları ise uzmanlık eğitimi aldıkları anabilim dallarında yapılmış yeterlilik sınav puanı, nesnel yapılandırılmış klinik sınav (NYKS) puanı ve Mesleki Yeterlilik Değerlendirme Formu (MYDF) (Tablo 2) kullanılarak değerlendirildi. Mezuniyet başarı puanı ve TUS puanları fakültenin öğrenci işleri ve akademik personel birimlerinden; uzmanlık öğrencisi olarak buldukları anabilim dallarında yapılmış asistanlık sınavı puanları ilgili anabilim dallarından temin edildi. MYDF, araştırmacılar tarafından literatür taraması, çeviriler ve eğitici görüşleri gözden geçirilerek oluşturuldu. Form 8 bölümden ve 40 sorudan oluşmakta ve Medikal bilgi, Hasta bakımı, Profesyonellik, İnsanlarla iletişim yeteneği, Uygulamaya dayalı

öğrenme ve geliştirme, Görev Bilinci, Araştırma Yeteneği, Kişisel Özellikler alt bölümlerini içermektedir. Formun Cronbach alfa katsayısı 0.974 olarak hesaplandı. Araştırma kapsamında bu formlar ilgili bilim dallarına yazılı olarak gönderildi ve eğitim sorumlusu/anabilim dalı başkanı tarafından doldurulması istendi. Her sorudan '3' puan alınması beklenen değerlendirmede yeterlilik düzeyi 120 puan olarak belirlendi. Çalışma tasarımı Gazi Üniversitesi Etik Komisyonu tarafından onaylandı (Tarih-No: 2022-016) ve Tıp Fakültesi Dekanlığından uygulama izin alındı.

İstatistiksel Analiz

Verilerin analizi SPSS 21.0 İstatistik paket programı kullanılarak yapıldı. Kategorik değişkenler sayı ve yüzde ile; sürekli değişkenler aritmetik ortalama, standart sapma ile gösterildi. İstatistiksel analizde frekans dağılımları, t-testi, ANOVA, ki-kare testi ve Spearman korelasyon analizi kullanıldı. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ olarak kabul edildi.

BULGULAR

Araştırmaya Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesinden mezun olan ve aynı üniversitede mezuniyet sonrası eğitimine devam eden 124 uzmanlık öğrencisi dahil edildi. Uzmanlık öğrencilerinin görevde geçirdiği ortalama süre 1.6 ± 1.4 yıl idi. Ortanca 1,1 yıl olup (çeyreklik: 25:0,8; 50:1,1; 75: 1,9), minimum süre 0,33 yıl iken maksimum süre 7,21 yıldır. Katılımcıların görev yaptığı anabilim dallarının dağılımı tablo 1'de verildi. En çok uzmanlık öğrencisi barındıran anabilim dalları sırasıyla iç hastalıkları (%16,1), pediatri (%12,9) ve anestezi-reanimasyon (%8,1) olarak saptandı. Uzmanlık öğrencilerinin ($n=124$) mezuniyet puan ortalaması 2.9 ± 0.3 idi. Mezuniyet puan ortalaması Türkçe tıp bölümü mezunu olanlarda 2.86 ± 0.3 ve İngilizce tıp bölümü mezunu olanlarda $2.85 \pm 0,3$ olarak saptandı. Tüm katılımcılar ilgili ana bilim dalları tarafından yeterlilik sınavı ve NYKS ile değerlendirilmemiş olup; yeterlilik sınavı yapılan 13 katılımcının ortalama puanı 68.42 ± 12.2 ; NYKS ile değerlendirilen 6 katılımcının ortalama puanı ise 80.67 ± 10.5 idi. TUS puanına ulaşılan 103 katılımcının puan ortalaması 63.11 ± 6.6 idi (min:45.67-max:75.45). MYDF puan ortalaması $131,15 \pm 27,3$ olarak saptandı. Katılımcıların %76,6'sı ($n=95$) yeterli olarak değerlendirilirken %23,4'ü

Tablo 1. Görev yapılan bilim dalı (alfabetik sıraya göre)

Araştırma görevlisi	Sayı	Yüzde
Acil Tıp	8	6.5
Anesteziyoloji ve Reanimasyon	10	8.1
Beyin ve Sinir Cerrahisi	3	2.4
Çocuk Cerrahisi	1	0.8
Çocuk Nörolojisi	1	0.8
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları	16	12.9
Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hast.	3	2.4
Deri ve Zührevi Hastalıklar	1	0.8
Enfeksiyon Hast. ve Klinik Mikrobiyoloji	3	2.4
Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon	3	2.4
Fizyoloji	3	2.4
Genel Cerrahi	9	7.3
Göğüs Cerrahisi	1	0.8
Göz Hastalıkları	3	2.4
Halk Sağlığı	6	4.8
İç Hastalıkları	20	16.1
Kadın Hastalıkları ve Doğum	2	1.6
Kalp ve Damar Cerrahisi	1	0.8
Kulak, Burun ve Boğaz Hast.	3	2.4
Nükleer Tıp	1	0.8
Ortopedi ve Travmatoloji	8	6.5
Platik, Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi	3	2.4
Radyasyon Onkolojisi	1	0.8
Radyoloji	5	4.0
Ruh Sağlığı ve Hast.	2	1.6
Tıbbi Biyokimya	1	0.8
Tıbbi Patoloji	2	1.6
Üroloji	4	3.2
Toplam	124	100.0

Tablo 2. Mesleki Yeterlik Değerlendirme Formu Değerlendirmesi (N=124)

DEĞERLENDİRME ALANLARI	Yetersiz	Beklentilerin altında	Beklentile ri karşılıyor	Beklentilerin üzerinde	Uygulanamaz
1. Medikal bilgi					
Temel tıp bilgisini kullanır	-	2 (1.6)	49 (39.8)	72 (58.5)	-
Tıbbi bilgisini hasta üzerinde uygular	-	1 (0.8)	43 (35.8)	68 (56.7)	8 (6.7)
2. Hasta bakımı					
Hastanın özgeçmişini bilir	1 (0.8)	5 (4.2)	60 (50.0)	47 (37.2)	7 (5.8)
Hastanın fizik muayenesini yapar	-	3 (2.5)	47 (39.5)	58 (48.7)	11 (9.2)
Uygun klinik kararı verir	-	3 (2.5)	42 (35.3)	68 (57.1)	6 (5.0)
Hasta verilerini mantıksal olarak yorumlar	-	2 (1.7)	41 (34.5)	69 (58.0)	7 (5.9)
Hastanın planını etkin şekilde yürütür	-	2 (1.7)	39 (32.8)	69 (58.0)	9 (7.6)
Hasta organizasyonunu/koordinasyonunu sağlar	-	2 (1.7)	63 (52.5)	46 (38.3)	9 (7.5)
Acil durumları yönetir	-	1 (0.8)	42 (35.3)	68 (57.1)	8 (6.7)
3. Profesyonellik					
Her şeyi zamanında yapmaya özen gösterir	1 (0.8)	2 (1.7)	57 (47.5)	58 (48.3)	2 (1.7)
Kültürel çeşitliliğe duyarlıdır	-	3 (2.5)	39 (32.5)	77 (64.2)	1 (0.8)
Yaptıklarının sorumluluğunu üstlenir	-	1 (0.8)	39 (33.1)	77 (65.3)	1 (0.8)
Hastanın ihtiyaçlarını kendi ihtiyaçlarından önce karşılar	-	1 (0.8)	60 (50.4)	53 (44.5)	5 (4.2)
Hastanın mahremiyetine saygı duyar	-	-	39 (32.5)	74 (61.7)	7 (5.8)
Anlaşmazlıkları çözme becerisi geliştirir	1 (0.8)	3 (2.5)	63 (52.5)	53 (44.2)	-
Saygı, merhamet ve dürüstlük gösterir	-	1 (0.8)	46 (38.0)	79 (57.9)	4 (3.2)
4. İnsanlarla iletişim yeteneği					
Hasta ve yakınları ile etkili iletişim kurar	-	3 (2.5)	54 (45.0)	56 (46.7)	7 (5.8)
Sağlık çalışanları ile etkili iletişim kurar	-	4 (3.3)	43 (35.8)	67 (55.8)	6 (5.0)
Öğrenciler ile etkili iletişim kurar	-	3 (2.5)	41 (33.6)	72 (59.0)	6 (4.9)
Uzman/Öğretim üyeleri ile etkili iletişim kurar	-	3 (2.5)	37 (30.3)	76 (62.3)	6 (4.9)
Ekip üyesi olarak etkin şekilde çalışır	-	1 (0.8)	43 (35.2)	71 (58.2)	7 (5.7)
Tıbbi ekibi etkin bir şekilde yönetir	-	4 (3.3)	57 (47.1)	55 (45.5)	5 (4.1)
5. Uygulamaya dayalı öğrenme ve geliştirme					
Kendinin güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerini tanıyabilir	-	3 (2.5)	60 (49.6)	54 (44.6)	4 (3.3)
Geri bildirim uygulamaya dâhil eder	1 (0.8)	6 (5.0)	66 (55.5)	42 (35.3)	4 (3.4)
Tıbbi literatürü değerlendirir	-	5 (4.1)	52 (43.0)	62 (51.2)	5 (1.7)
Uygun öğretim becerilerini gösterir	-	3 (2.5)	63 (52.1)	53 (43.8)	2 (1.7)

Kendini geliřtirmek için teknolojiyi kullanır	1 (0.8)	1 (0.8)	61 (50.4)	54 (44.6)	4 (3.3)
Yařam boyu öğrenme becerileri geliştirir.	1 (0.8)	1 (0.8)	49 (40.5)	67 (55.4)	3 (2.5)
Hasta bakımını iyileştirmek için uygulamaya dayalı veriler kullanır	-	1 (0.9)	67 (57.3)	43 (36.8)	6 (5.1)
6.Görev Bilinci					
Mesai saatine uyar	-	3 (2.5)	47 (38.5)	67 (54.9)	5 (4.1)
Görev sorumluluđu alır	-	2 (1.6)	42 (34.4)	73 (59.8)	5 (4.1)
Kaynakları uygun şekilde kullanır	-	1 (0.8)	46 (37.7)	69 (56.6)	6 (4.9)
Hasta güvenliđi önlemlerine uyar	-	-	43 (35.8)	68 (56.7)	9 (7.5)
Tıbbi kayıtları kapsamlı tutar	1 (0.8)	7 (5.9)	60 (50.4)	48 (40.3)	3 (2.5)
Tıbbi kayıtları zamanında tutar	1 (0.8)	4 (3.4)	69 (58.0)	43 (36.1)	2 (1.7)
7.Araştırma Yeteneği					
Araştırma yapar	3 (2.5)	8 (6.6)	40 (32.8)	69 (56.6)	2 (1.6)
Yabancı dili kullanır	3 (2.5)	2 (1.6)	44 (36.1)	72 (59.0)	1 (0.8)
Bilgisayar/Microsoft Office programlarına hâkimdir	1 (0.8)	1 (0.8)	46 (37.7)	69 (56.6)	5 (4.1)
Bilimselliđe önem verir	1 (0.8)	3 (2.5)	42 (34.4)	75 (61.5)	1 (0.8)
8.Kişisel Özellikler					
Anı geliřen durumlarda esnek olabilir	-	4 (3.3)	58 (47.9)	58 (47.9)	1 (0.8)

(n=29) yeterliliğe ulaşamadı. MYDF puanları ile TUS puanları (r:0.25, p<0.001) ve değerlendirme sonuçları Tablo 2'de sunuldu. MYDF puanları (r:0.186, p=0.003) arasında pozitif Katılımcıların tıp fakóltesi mezuniyet başarı yönde zayıf anlamlı korelasyon saptandı (Tablo 3).

Tablo 3. Katılımcıların Mezuniyet başarı puanı, TUS puanı ve MYDF puanı arasındaki ilişki

Bazı değişkenler	Mezuniyet başarı puanı		TUS puanı		MYDF puanı	
	r	p	r	p	r	p
Mezuniyet başarı puanı	-	-	0.25	<0.001	0.186	0.003
TUS puanı	0.25	<0.001	-	-	0.068	0.321
MYDF puanı	0.186	0.003	0.068	0.321	-	-

**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

TARTIŞMA

Mezuniyet öncesi akademik başarının mezuniyet sonrası akademik başarıyı yordama geçerliliğinin değerlendirilmesinin amaçlandığı bu çalışmada mezuniyet öncesi başarı ile mezuniyet sonrası akademik başarı arasında pozitif yönde zayıf anlamlı korelasyon saptandı. Mezuniyet sonrası eğitimde akademik başarının nasıl tanımlanacağı konusunda literatürde henüz uzlaşmaya varılamamıştır. Uzmanlık eğitimi sonrasında sahip olunması gereken kriterler eğitim alınan bilim dallarına göre farklılık göstermektedir. Bu durum mezuniyet sonrası akademik başarıyı etkileyebilmektedir (14,15). Dahili bilimlerde literatüre daha fazla hâkim olarak hasta uygulamalarında kullanması ön plana çıkarken, cerrahi bilimlerde ise cerrahi ve post-operatif bakım ağırlık kazanmaktadır. Ancak tıpta uzmanlık eğitimi veren bilim dallarının çekirdek müfredatları incelendiğinde tıbbi bilgi, hekimlik uygulamaları, hizmet sunumu, mesleki değerler ve sorumluluklar, bilimsel yaklaşım, etik, iletişim alanlarının sahip olunması beklenen ortak yetkinlikler olduğu görülmektedir (16). Bu bağlamda çalışmamızda geliştirilen; medikal bilgi, hasta bakımı, profesyonellik, iletişim, uygulamalı, görev bilinci, araştırma ve kişisel özellikler alt başlıklarını içeren MYDF eğitim alınan bilim dalından bağımsız olarak mezuniyet sonrası sahip olunması gereken yetkinlikleri içermesi bakımından objektif bir değerlendirme aracı olduğu düşünülmektedir. Günümüzde hekimlerinin medikal bilgi ve beceri sahibi olmasının yanında farklı yetkinliklere de sahip olmaları beklenmektedir. Bu yetkinliklerden biri de iletişim becerisidir. Son yıllarda iletişim becerisi eğitiminin mezuniyet öncesi tıp eğitimine entegrasyonu sağlanmaktadır. Ancak becerinin kazanılması için boylamsal eğitiminin gerekli olması nedeniyle mezuniyet sonrası eğitimde de iletişim becerisi eğitimlerine mutlaka yer verilmelidir. Çalışmamızda katılımcıların yaklaşık %95'inin yeterli iletişim becerisine sahip olduğu görülmektedir. GÜTF mezuniyet öncesi tıp eğitiminde iletişim becerisi eğitiminin verilmesi ve katılımcıların daha önce bu eğitimleri alması iletişim konusundaki yeterli olmalarını sağladığı düşünülmektedir. Bilimsel araştırma, mezuniyet sonrası tıp eğitiminin önemli bir bileşenidir. Hekimlerden tıbbi literatürü takip etmeleri, araştırmaları eleştirel bakış açısıyla değerlendirmeleri ve uygun koşullarda

araştırmalara katılım sağlamaları gibi bilimsel becerinin gelişmesini sağlayan faaliyetlerde bulunmaları beklenmektedir. Buna rağmen bu alandaki gelişim, eğitim alanın kişisel özellikleri, eğitim verilen kurumun ve eğiticinin özellikleri ile yakından ilgili olup değişkenlik gösterebilmektedir (17). Çalışmamızda katılımcıların üst düzeyde araştırma yapma isteğine sahip oldukları görülmektedir. Bu durum katılımcıların araştırma yapma konusunda istekli olmaları, eğitim alınan üniversitenin araştırma açısından öğrencilerine yoğun destek vermesi ile açıklanabilir. Tıpta profesyonelizmin evrensel kabul görmüş bir tanımı henüz olmasa da klinik yeterliliğin yanı sıra hürmanist nitelikler ve refleksiyon kapasitesine sahip olma olarak özetlenebilir. Toplumsal, sosyolojik, kurumsal ve bağlamsal beklentileri içeren bir değerler bütünü olup öğretilen ve öğrenilebilir bir kavram olarak kabul edilmektedir. Mezuniyet öncesi eğitimden başlayarak tüm eğitim basamaklarında yer verilmeli ve önemi vurgulanmalıdır (18). Hasta yararının ve hasta bağımsızlığının ön planda tutulması ve sosyal adaletin göz önünde bulundurulması hekimlik sanatının önemli bir parçası olup mesleki yeterliliklerden biri olarak kabul edilmektedir. Çalışmamız için geliştirilen MYDF'nun da bir alt başlığını oluşturmaktadır. Literatürde tıp fakültesi eğitimi sırasındaki başarının mezuniyet sonrası başarı ile ilişkisine yönelik pek çok çalışma bulunmakla birlikte, mevcut çalışmaların büyük bir kısmının farklı eğitim sistemlerine dahil olan öğrencileri içermesi, akademik başarıyı tanımının farklı kriterlere göre yapılması ve mezuniyet sonrası eğitimine geçiş şartlarının farklı olması araştırma konumuza net bir cevap verememektedir. Hem mezuniyet öncesi eğitim sisteminin farklı olması hem de uzmanlık eğitimine kabul kriterlerinin ülkeler arası farklılık göstermesi karşılaştırma yapmayı zorlaştırmaktadır (19). Literatür incelendiğinde mevcut çalışmalara dahil edilen katılımcıların çoğunlukla farklı kurumlarda mezuniyet öncesi eğitim aldığı, buna bağlı olarak kurumlar arasında mezuniyet öncesi eğitim başarı puanlarının karşılaştırılmasının yapılamayacağı öne sürülmektedir. Ülkemizde uzmanlık eğitimine geçiş kriteri olarak TUS puanı ve tercihler dikkate alınmaktadır. TUS bir seçme ve yerleştirme sınavı olup ileri düzey kazanımlardan (sentez, uygulama vb.) ziyade ağırlıklı olarak hatırlanması zor detayları sorgulayan ezber ve hatırlama düzeyine

yönelik sorulardan seçme yapısı yerleştirme imkânı sağlamaktadır. Son yıllarda neredeyse tıp fakültesi 3. sınıfından itibaren öğrencilerin çalışmaları TUS'a yönelik olmaya başlamıştır. Çalışmamızda tıp fakültesi mezuniyet puanları ile TUS puanları (r:0.25, p<0.001) ve mesleki yeterlik puanları (r:0.186, p=0.003) arasında pozitif yönde zayıf anlamlı korelasyon saptandı. TUS'a hazırlanma süreci mezuniyet öncesinde de düzenli ve sürekli çalışmayı gerektirmektedir. Bu alışkanlığa sahip öğrencilerin hem mezuniyet puanı hem de TUS başarısının yüksek olması beklenmektedir (20). Benzer şekilde sürekli ve düzenli çalışma disiplinine sahip olan öğrencilerin uzmanlık eğitimi sürecinde benzer özellikleri sergilemeleri ve başarılı olmaları olağan bir durumdur. Mezuniyet sonrası uzmanlık eğitiminde akademik başarıyı etkileyen bir diğer faktör de ilgi duyulan alanda uzmanlık eğitimi almak olarak düşünülebilir. Başarılı öğrencilerin istedikleri bir alana yerleşme motivasyonuna sahip olmaları uzmanlık sürecinde sürecinde mesleki yeterliklerinin artmasına destek sağlamış olabilir. GÜTF mezuniyet başarı puanı ile MYDF puanları arasında pozitif yönde anlamlı ilişki olması GÜTF mezuniyet öncesi eğitiminin MYDF sonuçlarına etkili olduğunu göstermektedir. Çalışmamızın tek merkezli olması ve az sayıda katılımcı içermesi nedeniyle sonuçların genellenememesi zayıf yanları olarak değerlendirilebilmekle birlikte ülkemizde bu alanda yapılmış ilk çalışma olması nedeniyle ileri yapılacak daha geniş kapsamlı çalışmalar için öncü olacağı düşünülmektedir.

SONUÇ

Mezuniyet sonrası akademik başarıyı predikte edecek geçerli ve evrensel olarak kabul edilmiş kriterler henüz tanımlanmamış olmakla birlikte GÜTF'ün mezuniyet öncesi ölçme ve değerlendirme sistemi, öğrencilerin gelecek yaşantısındaki uzmanlık eğitimi ve TUS puanı açısından öngörebilen ve yordama geçerliliği olan sınavlar olarak belirtilebilir. Mezuniyet sonrası sahip olunması gereken yetkinlikleri içeren MYDF ve NYKS uygulamasını da içeren portfolyo kullanımı ile yapılacak geniş kapsamlı araştırmalar mezuniyet sonrası akademik başarı değerlendirmesi konusuna ışık tutabilir.

Kaynaklar

1. B. Spinath, Academic Achievement, Editor(s): V.S. Ramachandran, Encyclopedia of Human Behavior (Second Edition), Academic Press, 2012, P:1-8.
2. Sarier, Y., Türkiye'de Öğrencilerin Akademik Başarısını Etkileyen Faktörler: Bir Meta-analiz Çalışması. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2016;31;3,609-627. <https://doi: 10.16986/huje.2016015868>
3. Miller GE. The assessment of clinical skills/competence/performance. Acad Med. 1990;65(9)p S63-7. <https://doi: 10.1097/00001888-199009000-00045>
4. Ten Cate O, Carraccio C, Damodaran A, Gofton W, Hamstra SJ, Hart DE, et al. Entrustment Decision Making: Extending Miller's Pyramid. Acad Med. 2021;96(2):199-204. <https://doi: 10.1097/ACM.0000000000003800>
5. Ulusal Cep-2020 UCG, Ulusal Cep-2020 UYVYCG, Ulusal Cep-2020 DSBBCCG. Medical Faculty - National Core Curriculum 2020. TED. 2020;19(57 - 1):1-146.
6. Durning SJ, Pangaro LN, Lawrence LL, Waechter D, McManigle J, Jackson JL. The feasibility, reliability, and validity of a program director's (supervisor's) evaluation form for medical school graduates. Acad Med 2005;80:964-8. <https://doi: 10.1097/00001888-20051005100000018>
7. Paolo AM, Bonaminio GA. Measuring outcomes of undergraduatemedical education: residency directors' ratings of firstyear residents. Acad Med 2003;78:90-5. <https://doi: 10.1097/00001888-20030100>
8. Mıdık Ö, Güngör L, Arıran İgde FA. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Mezunu Uzmanlık Öğrencilerinin Yeterlikleri İle İlgili Öğretim Üyelerinin Görüşleri. TED. 2018;17(51):76-85.
9. Harfmann KL, Zirwas MJ. Can performance in medical school predict performance in residency? A compilation and review of correlative studies. J Am Acad Dermatol. 2011; 65(5):1010-1022.e2. <https://doi: 10.1016/j.jaad.2010.07.034>

10. Kahn MJ, Merrill WW, Anderson DS, Szerlip HM. Residency program director evaluations do not correlate with performance on a required 4th-year objective structured clinical examination. *Teach Learn Med.* 2001;13(1):9-12. [https://doi: 10.1207/S15328015TLM1301_3](https://doi.org/10.1207/S15328015TLM1301_3).
11. Alexander GL, Davis, WK, Yan AC, Fantone III JC. Following medical school graduates into practice: Residency directors' assessments after the first year of residency. *Academic Medicine* 2000;75:S15-S17. [https://doi: 10.1097/00001888-200010001-00005](https://doi.org/10.1097/00001888-200010001-00005).
12. Yindra KJ, Rosenfeld PS, Donnelly MB. Medical school achievements as predictors of residency performance. *Journal of Medical Education* 1988;63:356-63. [https://doi: 10.1097/00001888-198805000-00002](https://doi.org/10.1097/00001888-198805000-00002).
13. Woloschuk W., McLaughlin K., Wright B. Is Undergraduate Performance Predictive of Postgraduate Performance?, *Teaching and Learning in Medicine*, 2010;22:3, 202-204, [https://doi: 10.1080/10401334.2010.488205](https://doi.org/10.1080/10401334.2010.488205)
14. Dirschl DR, Dahners LE, Adams GL, Crouch JH, Wilson FC. Correlating selection criteria with subsequent performance as residents. *Clin Orthop Relat Res.* 2002(399):265-271. [https://doi: 10.1097/00003086-200206000-00034](https://doi.org/10.1097/00003086-200206000-00034).
15. Naylor RA, Reisch JS, Valentine RJ. Factors related to attrition in surgery residents based on application data. *Arch Surg.* 2008;143(7): 647-652. [https://doi:10.1001/archsurg.143.7.647](https://doi.org/10.1001/archsurg.143.7.647)
16. Tıpta Ve Diş Hekimliğinde Uzmanlık Dallarının Çekirdek Müfredat Ve Standartları (internet) 2022 available from: <https://tuk.saglik.gov.tr/TR-87040/v-25-dokumanlari.html>
17. Laupland KB, Edwards F, Dhanani J. Determinants of research productivity during postgraduate medical education: a structured review. *BMC Med Educ.* 2021 Nov 9;21(1):567. [https://doi: 10.1186/s12909-021-03010-1](https://doi.org/10.1186/s12909-021-03010-1).
18. Emekli E, Coşkun Ö, Budakoğlu İ. Tıpta Profesyonelizm ve Tıp Eğitimi Entegrasyonu. *Tıp Eğitimi Dnyası.* 2022;21(65):119-137 [https://doi:10.25282/te.d.1044721](https://doi.org/10.25282/te.d.1044721)
19. Gonnella JS, Hojat M. Relationship between performance in medical school and postgraduate competence. *J Med Educ.* 1983;58(9):679-85. [https://doi: 10.1097/00001888-198309000-00001](https://doi.org/10.1097/00001888-198309000-00001).
20. Köse C., Güneğül Y., Erdem C., Uyurca G., Sandalcı B. E., Alp A., et al. Bir Tıp Fakültesi İntörnlerinin Mesleki Temel Bazı Bilgi ve Becerileri Hakkındaki Öz Değerlendirmeleri.The Self-Assessments by the Interns Studying at a Medical School on Certain Basic Professional Knowledge and Skills, *Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi STED* , 2018;27:3,176-189.